

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

4 APRIL 1996

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol nr. 1 bij het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing en met het Protocol nr. 2 bij het Europees Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, gedaan te Straatsburg op 4 november 1993

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT
DOOR MEVROUW **SÉMER**

De minister van Buitenlandse Zaken legt uit dat het Protocol nr. 1 het Verdrag «opent». Het staat het Ministercomité van de Raad van Europa toe iedere niet-Lidstaat uit te nodigen tot het Verdrag toe te treden.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren Vautmans, voorzitter; Bourgeois, mevrouw Bribosia-Picard, de heren Destexhe, Devolder, Hostekint, mevrouw Lizin, de heer Mahoux, de dames Willame-Boonen en Sémer, rapporteur.
2. Plaatsvervangers: de heren Goris en Hatry.
3. Andere senator: de heer Anciaux.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-271 - 1995/1996:

Nr. 1: Wetsontwerp.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

4 AVRIL 1996

Projet de loi portant assentiment au Protocole n° 1 à la Convention européenne pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants et au Protocole n° 2 à la Convention européenne pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants, faits à Strasbourg le 4 novembre 1993

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES
PAR MME **SÉMER**

Le ministre des Affaires étrangères explique que le protocole n° 1 «ouvre» la Convention en permettant au Comité des ministres du Conseil de l'Europe d'inviter tout État non membre à y adhérer.

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: MM. Vautmans, président; Bourgeois, Mme Bribosia-Picard, MM. Destexhe, Devolder, Hostekint, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Willame-Boonen et Sémer, rapporteuse.
2. Membres suppléants: MM. Goris et Hatry.
3. Autre sénateur: M. Anciaux.

Voir:

Document du Sénat:

1-271 - 1995/1996:

N° 1: Projet de loi.

Protocol nr. 2 verdeelt de leden van het «Europees Comité ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing» in twee groepen zodanig dat de vernieuwing van de helft van het Comité om de twee jaar verzekerd is.

Bovendien biedt dit Protocol aan de leden van het Comité de mogelijkheid zich, inplaats van éénmaal, een tweede maal te laten herverkiezen.

Deze Protocollen treden in werking op de eerste dag van de maand volgend op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum waarop alle Partijen bij het Verdrag hun instemming door de Protocollen te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht.

Een senator vraagt aan de minister of er strafbepalingen voorzien zijn voor de landen die zich niet houden aan het verdrag.

Hij verwijst naar de Basken-affaire, waaruit gebleken is dat Spanje nog steeds folteringen toepast.

De minister legt uit dat het Verdrag zelf geen sancties voor inbreuken door verdragspartijen voorziet. Wel is het zo dat niet-lidstaten die krachtens Protocol nr. 1 partij wensen te worden bij het Verdrag, worden onderworpen aan een «screening» door het Ministercomité van de Raad van Europa.

Verder verwijst de minister naar het C.P.T.-mechanisme. Via deze C.P.T. (*Committee for Prevention of Torture*) wordt geregeld een rapport opgesteld over de (niet-)naleving van het Verdrag. Dit rapport wordt gepubliceerd, wat op zich reeds een drukkmiddel is. Indien een Staat in gebreke blijft, kan het Ministercomité resoluties en/of aanbevelingen aannemen, publieke verklaringen afleggen en publiek maken, en overgaan tot de uitsluiting, wanneer het een Staat betreft die lid is van de Raad van Europa.

Een senator vraagt of Turkije het verdrag heeft ondertekend.

De minister antwoordt dat Turkije beide Protocollen op 10 mei 1995 heeft ondertekend.

De artikelen 1 en 2, alsmede het wetsontwerp in zijn geheel, worden zonder opmerkingen aangenomen bij eenparigheid van de 9 aanwezige leden.

*
* *

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De Rapporteur,
Paula SÉMER.

De Voorzitter,
Valère VAUTMANS.

Le protocole n° 2 permet de répartir les membres du Comité européen pour la prévention de la torture et des peines ou traitements inhumains ou dégradants en deux groupes, afin d'assurer le renouvellement d'une moitié du comité tous les deux ans.

Le protocole permet également aux membres du comité d'être rééligibles deux fois, alors qu'actuellement ils ne le sont qu'une fois.

Les deux protocoles entreront en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle toutes les Parties à la Convention auront exprimé leur consentement à être liées par les protocoles.

Un sénateur demande au ministre si l'on a prévu des dispositions pénales pour les pays qui ne s'en tiennent pas à la Convention.

Il rappelle l'affaire relative à la demande d'extradition de deux Basques, d'où il est apparu que l'Espagne a encore recours à la torture.

Le ministre explique que la convention ne prévoit elle-même aucune sanction à l'encontre des parties contractantes qui ne respectent pas leurs obligations. Néanmoins, les tiers qui, conformément au protocole n° 1, souhaitent adhérer à la convention, sont soumis à une «enquête d'antécédents» menée par le Comité des ministres du Conseil de l'Europe.

En outre, le ministre fait référence au mécanisme de la C.P.T. Cette C.P.T. (Commission pour la prévention de la torture) rédige régulièrement un rapport sur le (non-)respect de la convention. Ce rapport est rendu public, ce qui constitue en soi un moyen de pression. Si un État ne respecte pas ses obligations, le Comité des ministres peut adopter contre lui des résolutions et/ou des recommandations, faire des déclarations publiques, publier un rapport et procéder à son exclusion, lorsque cet État est membre du Conseil de l'Europe.

Un sénateur demande si la Turquie a signé la convention.

Le ministre répond que la Turquie a signé les deux protocoles le 10 mai 1995.

Les articles 1er et 2, ainsi que l'ensemble du projet de loi, ont été adoptés sans observations, à l'unanimité des 9 membres présents.

*
* *

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La Rapporteuse,
Paula SÉMER.

Le Président,
Valère VAUTMANS.